

[Guldberg.]

illusion at regne med, at man sådan uden videre på den måde flytter arbejdskraft fra byggesektoren til industrisektoren. En sådan flytning vil nemlig ikke ske, uden at der er ret alvorlige beskæftigelsesvanskeligheder i byggeindustrien, og uden at der er et ret stramt lønniveau i byggeindustrien. Nu er det jo en almindelig kendsgerning, at byggeindustriens lønniveau har udviklet sig i forhold til lønniveauet i adskillige af industrierhvervene på en sådan måde, at det i virkeligheden er meget svært for arbejdskraft, der gerne vil gå fra byggeindustri og over i industrisektoren, at finde rimelige vilkår at gøre det på. Det er jo ikke bare, fordi man ikke så gerne vil; det kan blive ganske svært. Der vil jo ske det, at de beskæftigede med god begrundelse vil kunne hævde, at nu er dette område særlig dårligt betjent, og det kan derfor blive vanskeligt i praksis at få den tilsigtede virkning, når det er de offentlige myndigheder, regeringen og et flertal i folketinget, der i virkeligheden kommer til at tage ansvaret for, hvordan disse arbejdere skal fordeles.

Det fremgår heraf, at vi i venstre er ganske overordentlig kritiske over for, at man har valgt denne løsning. Når vi ikke kan finde hinanden på det almindelige boligpolitiske felt på basis af en mere liberal, økonomisk tankegang, og hvis man vil fastholde — hvad man vel har bundet sig til, det er jo en politisk kendsgerning — at man skal have et højt niveau af støtte til en del af boligbyggeriet, samtidig med at man binder sig til betydelige aktiviteter i den offentlige bygge- og anlægssektor, hvor man rent faktisk har fået sat mange ting i gang, også selv om man prøver at holde det nede ved hjælp af anlægsstop og andre ting, så er konsekvensen i virkeligheden, at så havner man helt ude i det, vi nu er havnet i, med et ringere resultat og med større vanskeligheder på længere sigt end det, man ville have fået, hvis man havde fulgt nogle af de synspunkter, som vi bl.a. i venstre har fremført, og som ville have ført til, at man lod de økonomiske kræfter få lov til at gøre deres del af arbejdet, i stedet for at tro, at man kan binde dem og styre dem.

Det bliver naturligvis fornuftigere af, at man til daglig forsøger at styre det lokalt med en fælles ramme omkring, fremfor at

styre det hele centralt, men det ændrer ikke noget ved, at det, man vælger, er et bevilningssystem og en rationering, og at den vil komme ud, når den har fungeret en passende tid, med alle de sorte pletter på, som man kender ved enhver rationering. Og det skal vi have i Danmark i 1973, så mange år efter krigen, på et tidspunkt, hvor der er bygget så meget, og hvor der er så meget til rådighed, at en ganske almindelig produktionsudvikling i virkeligheden kunne bringe balance i tingene.

Preben Steen Nielsen: Hvis man skal sammenfatte hr. Guldbergs indlæg, så kan man jo næsten sige, at essensen i det var, at hr. Guldberg mente, regeringen burde have gjort noget andet end det, man havde valgt, men at det, man havde valgt, egentlig var det bedste i den situation, man stod i. Så er der jo ikke meget at køre på i denne debat.

I sin indledning var hr. Guldberg lige ved at svinge sig op til at kalde byggereguleringen for direkte og skinbarlig socialisme. Det synes jeg nu ikke den er, og jeg kan berolige hr. Guldberg med, at sådan som hr. Guldberg definerede socialismen, så findes der ikke støtte til den slags fra mange inden for socialdemokratiet. Jeg skal i øvrigt redegøre for mit partis opfattelse ganske kort på baggrund af, at boligministeren jo fremkom med en meget omfattende og udførlig redegørelse, og også på baggrund af, at vi jo skal spare på energiforbruget i disse tider. Der er dog god grund til at understrege baggrunden for, at reguleringen overhovedet skulle finde sted. Denne baggrund kan dels findes i den generelle økonomiske situation, dels i den boligeksplosion, der har fundet sted i de seneste to år.

Hvad angår det økonomiske, er forholdet jo det, at vi i indeværende år må påregne et for denne regering rekordagtigt underskud på betalingsbalancen på 3,4-3,5 mia kr., eller sagt på almindeligt dansk: stigningen i vor eksport har ikke været i stand til at opveje væksten i det hjemlige — offentlige og private — forbrug. En sådan situation er selvfølgelig uholdbar på længere sigt.

Dertil kommer den belastning af den økonomiske politik, som væksten i boligbyggeriet med deraf følgende ressource- og kapitalforbrug har afstedkommet.

I 1972 steg investeringerne i boligbygge-